

ÎNCHEIERE

06 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele completului, judecătorul -Valeriu Doagă

Judecătorii - Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul Întreprinderii mixte „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată, avocatul Natalia Covaliov,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Bejenar Elena cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2016

c o n s t a t ă:

La a 30.06.2015 reclamantul ÎM „Incaso” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Bejenar Elena cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a menționat că, a data de 22 august 2013 între „Iute Credit” SRL și Bejenar Elena a fost încheiat contractul de împrumut nr. 552260. Conform contractului menționat, Bejenar Elena a împrumutat de la creditorul SRL „Iute Credit” suma de 17500 lei și urma să restituie suma de 23692.80 lei. Această sumă includea valoarea împrumutului principal, taxa aferentă contractului de împrumut și dobânda în mărime de 15%, iar pentru nerespectarea graficului de rambursare a împrumutului, debitorul s-a angajat să plătească și o penalitate contractuală, care se raportează duratei de întârziere.

A indicat reclamanta că, la data de 22 august 2013 SRL „IuteCredit” și-a onorat obligațiunea sa, transferînd către Bejenar Elena împrumutul în suma de 17500 lei, însă ultima nu și-a onorat obligațiunile, deși a fost înștiințată despre faptul nerespectării clauzelor contractuale, prin intermediul notificărilor recomandate expediate la adresa acesteia.

Susține că, la data de 19 martie 2015 în adresa debitorului a fost expediată o reclamație prin care acesta a fost informat repetat despre nerespectarea clauzelor contractuale și despre rezilierea anticipată a contractului și obligațiunea acestuia de a returna împrumutul, dobânda calculată, taxa aferentă la contract și penalitățile calculate

conform contractului. La momentul rezilierii contractului, datoria acumulată de Bejenar Elena față de SRL de „Iute Credit” constituia suma de 43764, 32 lei, fiind calculată conform prevederilor contractului menționat și este formată din suma împrumutului nerambursat în mărime de 16139, 23 lei, taxa aferentă contractului în mărime de 4034, 81 lei, dobânda contractuală în mărime de 1538,76 lei, penalitatea pentru reziliere 25% în mărime de 2510 lei, penalitatea contractuală pentru întârziere în mărime de 19541 ,52 lei, adică 0,5% din suma datoriei restante calculata pentru o perioada de 180 zile.

Susține reclamanta că, în baza contractului de cesiune nr. 1 din 01 iunie 2010 încheiat dintre SRL „Iute Credit” și ÎM „Incaso” SRL, prima a transmis ultimei dreptul de creanță, în temeiul Actului de predare-primire.

Solicită încasarea din contul lui Bejenar Elena în beneficiul ÎM ”Incaso” SRL a sumei a sumei de 43764, 32 lei, cheltuielilor de asistenta juridică în sumă de 800 lei și a taxei de stat în sumă de 1313 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău, din 14 iunie 2016 s-a admis parțial acțiunea înaintată de ÎM „Incaso” SRL; s-a încasat din contul lui Bejenar Elena privind în beneficiul ÎM „Incaso” SRL suma împrumutului nerambursat în mărime de 16139,23 lei, dobânda contractuală în mărime de 1538,76 lei, penalitatea în mărime de 3182,04 lei și cheltuielile de judecată pentru taxa de stat în mărime de 625,80 lei și asistență juridică în marime de 800 lei, iar în total suma de 22285,83 lei; în rest cererea de chemare în judecată s-a respinsă.

În susținerea poziției sale, prima instanță a reținut că, contractele de împrumut încheiate de SRL „IuteCredit” sunt contracte pre-formulate, sunt indubitabil contracte de adeziune, întrucât ele nu se negociază, acceptarea lor fiind o condiție pentru a încheia orice contracte cu întreprinderea.

La fel, instanța inferioară a reținut că, potrivit art. 5 alin. (1) din Legea nr. 256 din 09 decembrie 2011 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, o clauză contractuală fiind negociată în mod individual cu consumatorul este abuzivă în cazul în care creează, contrar cerințelor de bună-credință, prin ea însăși sau împreună cu alte prevederi din contract, în detrimentul consumatorului, un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților care decurg din contract.

Astfel, a ajuns la concluzia că, clauzele contractuale cu privire la taxa aferentă contractului și penalitatea contractuală în mărime de 25% pentru rezilierea anticipată a contractului se înscriu în definiția legală stabilită de art. 5 alin. (1) din Legea nr. 256 din 09 decembrie 2011 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii. Or, legislația privind clauzele abuzive a solidarismului contractului statuează că, clauzele abuzive sunt fără efect pentru consumator.

Aderent, instanța de fond a reținut că, disimularea unei părți a dobânzii sub denumirea de taxă aferentă contractului este o dovadă absolut convingătoare a relei credințe a întreprinderii care percepe astfel de taxe, întrucât reprezintă o modalitate de inducere în eroare a clienților, prin prezentarea de dobânzi avantajoase.

A constatat prima instanță că, consimțământul dat de consumator la momentul încheierii contractului este considerat de legiuitor inexistent, întrucât a fost exprimat în contextul unei stări de constrângere financiară, stare de care SRL „IuteCredit” a beneficiat și a impus obligații excesive cocontractantului aflat într-o poziție defavorabilă.

Prin urmare, a stabilit caracterul de adeziune al contractului și inexistența unui consimțământ valabil, care impun după sine nulitatea absolută a clauzelor abuzive ce impun dobânzi camuflante sub comision.

Totodată, având în vedere disproportionalitatea penalității prevăzute în contract și situația de facto care a generat încheierea contractului unde a fost prevăzută această penalitate, instanța inferioară a ajuns la concluzia de a reduce clauza penală de la 0,9% pentru fiecare zi de întârziere la 0,1% pentru fiecare zi de întârziere.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2016 s-a respins ca neîntemeiat apelul declarat de OM „Expres Urgent Credit” SRL; s-a menținut hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, din 14 iunie 2016, prin care s-a admis parțial acțiunea înaintată de ÎM „Incaso” SRL către Bejenar Elena cu privire la încasarea datoriei rezultate din neexecutarea obligației.

La data de 11 ianuarie 2017, reprezentantul ÎM „Incaso” SRL, avocatul Natalia Covaliov a depus cerere de recurs împotriva decizia Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2016 solicitând admiterea recursului, casarea decizia instanței de apel și modificarea hotărârii primei instanțe cu încasarea din contul intimatului a penalității contractuale în mărime de 16359, 48 de lei, penalității pentru rezilierea anticipată a contractului 2510 de lei, taxa aferentă contractului 4034, 81 de lei, taxa de stat 687, 20 de lei și taxa de stat pentru apel 515 de lei.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material.

Studiind materialele dosarului, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră, că pricina urmează să fie ridicată de la examinarea admisibilității recursului și remisă Curții de Apel Chișinău pentru emiterea unei încheieri de corectare a greșelilor din următoarele motive.

În conformitate cu art. 249 alin. (2) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească poate, din oficiu sau la cererea participanților la proces, să corecteze greșelile sau omisiunile din hotărâre privitor la nume, calitate procesuală, orice alte erori materiale sau de calcul evidente. Problema corectării unor astfel de greșeli se soluționează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței de judecată. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea corectării greșelilor.

Completul menționează faptul că, la data de 19 octombrie 2016 Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia prin care a respins ca neîntemeiat apelul declarat de OM „Expres Urgent Credit” SRL; s-a menținut hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, din 14 iunie 2016, prin care s-a admis parțial acțiunea înaintată de ÎM „Incaso” SRL către Bejenar Elena cu privire la încasarea datoriei rezultate din neexecutarea obligației.

Completul remarcă faptul că, apelul împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, din 14 iunie 2016 a fost declarat de reprezentantul ÎM „Incaso” SRL, avocatul Natalia Covaliov. La fel, în partea introductivă, descriptivă și motivată a deciziei disputate, instanța de apel face referire la examinarea apelului depus de ÎM „Incaso” SRL, deși în partea dispozitivă a deciziei instanței de apel s-a respins apelul declarat de OM „Expres Urgent Credit” SRL.

Mai mult ca atât, din materialele cauzei se atestă că, OM „Expres Urgent Credit” SRL nu este participant la proces.

Astfel, din analiza deciziei instanței de apel din 19 octombrie 2016 rezultă cert că a fost strecurată o eroare materială ce vizează deponentul cererii de apel, susceptibilă corectării în condițiile art. 249 din Codul de procedură civilă având în vedere faptul că eroarea comisă este una de ordin material și nu poate fi plasată în spectrul erorilor de drept reglementate de Codul de procedură civilă care pot fi înlăturate exclusiv pe calea controlului judecătoresc ierarhic superior (căile de atac).

În acest sens, Curtea de Apel Chișinău urmează să emită o încheiere de corectare a greșelilor menționate.

În conformitate cu art. 269-270 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Bejenar Elena cu privire la încasarea datoriei, se ridică de la examinarea admisibilității recursului și se restituie la Curtea de Apel Chișinău pentru emiterea unei încheieri de corectare a greșelilor.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță